

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/A SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
4 martie 2023

XI. OSZTÁLY

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont jár.**
- **Munkaidő 3 óra.**

I. Tétel (20 pont)

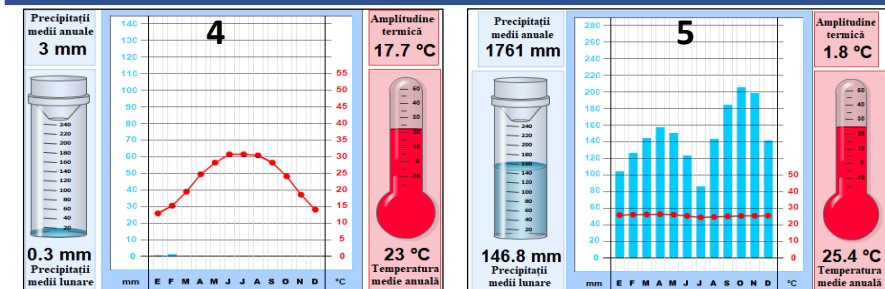
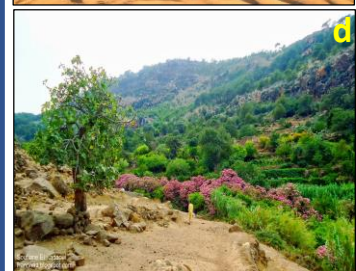
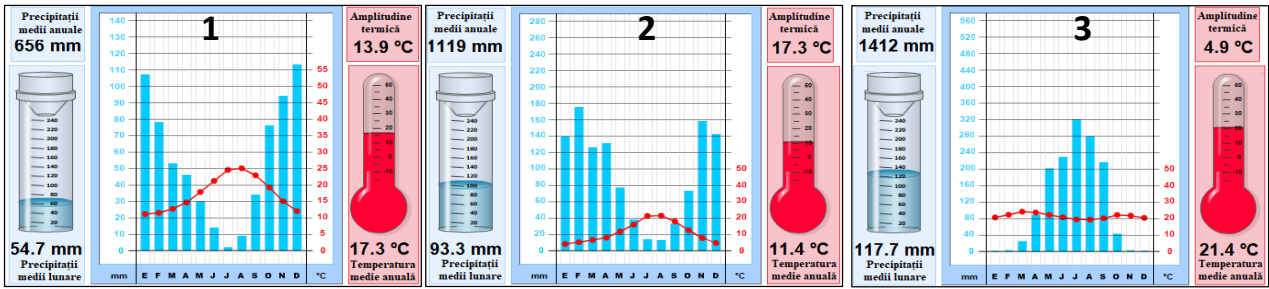
Írjátok a vizsgalagra, mindegyik kijelentésre vonatkozóan, a helyes válasznak megfelelő betűt:

- "Campos limpos" a regionális megnevezése a dél-amerikai szavannának, amelynek jellemzői:
  - a. leander, babér és mirtusz alkotta bozót;
  - b. magas fű, általában fák nélkül;
  - c. egybefüggő fűtakaró, sűrű gyökérhálózattal;
  - d. nagyon rövid fűtakaró, fák nélkül;
- A fotoszintézis és a légzés az a biogeokémiai ciklus, amelyben két, egymást kiegészítő folyamat zajlik le:
  - a. víz körforgása a természetben;
  - b. nitrogén-ciklus;
  - c. karbon vagy szén-ciklus;
  - d. kén-ciklus;
- A neritikus zóna része a:
  - a. szárazföldi vízi környezetnek;
  - b. bentikus környezetnek;
  - c. pelagikus környezetnek;
  - d. tundra környezetnek;
- Az Etosha Nemzeti Park a következő ország területén található:
  - a. Kenya
  - a. Mozambik
  - c. Namíbia
  - d. Tanzánia
- A vándormadarak és a tengeri emlősök megszokott útvonalát megzavarhatják a:
  - a. tengeráramlatok;
  - b. homokviharok;
  - c. gyakori árvizek;
  - d. mágneses mező zavarai;
- Fórikus biotikus kapcsolatokra jellemzőek az alábbi kapcsolatok:
  - a. egyes fajok trofikus függősége más fajoktól;
  - b. egy elem jelenléte, amelyet egy másik elem határoz meg;
  - c. egy másik elemet hordozó passzív elem létezése;
  - d. egyes elemek bizonyos termékeinek használata más elemek által;
- Az elsivatagosodás egyik hosszútávú hatása:
  - a. a talajerózió erősödése;
  - b. az állatvilág élőhelyeinek lehetséges hanyatlása;
  - c. az erdők helytelen regenerálódása;
  - d. az állatvilág élőhelyének időszakos változásai;
- A Világóceán felszínének hajlama van mesterséges módon felmelegedni az alábbiak miatt:
  - a. a szennyező anyagok felhalmozódása és a beeső napsugárzás tárolása;
  - b. a szennyezett folyóvizek befogadása;
  - c. a szénhidrogének balesetszerű vagy rendszeres kiömlése;
  - d. intenzív hajószállítás;
- A planetáris szinten történő tér szervezése a környezetgazdálkodás egyik formája, amely feltételezi:
  - a. a helyi tér rendezését;
  - b. a terület rendezését történelmi és gazdasági értelemben;
  - c. a terület makroszervezési politikáit;
  - d. a terület földrajzi jellegű szervezését és rendezését;
- Az ökológiai katasztrófák, amelyek a nyersanyagok intenzív kitermelése és a szennyező ipari tevékenységek következményei, negatív következményei a:
  - a. globalizációnak;
  - b. légszennyezésnek;
  - c. talajszennyezésnek;
  - d. regionalizációnak;

II. Tétel

(26 pont)

Írjátok a helyes válaszokat a vizsgalpra a térkép, a diagrammok és az alábbi képek alapján:

1. a térképen **A**-tól **E**-ig terjedő betűkkel jelölt földrajzi környezettípusok nevét;
2. a helyes társításokat az **1 pontnál** azonosított földrajzi környezettípusok és az **1-től 5-ig** terjedő számokkal jelölt klímadiagrammok között (F – 6 modell szerint);
3. a térképen **E** betűvel jelölt földrajzi környezetre vonatkozóan, magyarázatok meg a csapadékmennyiség szezonális eloszlását;
4. a térképen **B** betűvel jelölt földrajzi környezetre vonatkozóan egy meghatározó jellegű geoökológiai tényezőt, amely a jellegzetes domborzat kialakulásához vezetett;
5. a térképen **D** betűvel jelölt földrajzi környezetben annak a növénytársulásnak a nevét, amely a folyókat szegélyezi;
6. három feltételt, amely meghatározza a növényzet örökzöld jellegét a térképen **C** betűvel jelölt földrajzi környezetben;
7. az **a**-tól **e**-ig terjedő földrajzi környezeteket jelölő képek társításait a térképen **A**-tól **E**-ig terjedő betűkkel jelölt földrajzi környezettípusokkal (a **f** - **F modell** szerint);
8. A térképen **D** betűvel jelölt földrajzi környezetre vonatkozóan írjátok le/nevezetek meg:
  - a. egy mezőgazdasági típust;
  - b. az előző, **a** pontnál azonosított mezőgazdasági típus gyakorlatának következményét az edafikus takaróra.

III. Tétel

(14 pont)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi szöveget:

„A Bangkoki Nyilatkozat által elindított gazdasági integrációs trendek figyelembe vehetik egyes regionális fejlesztések általános tényezőit és feltételeit. Ugyanakkor, tekintettel arra, hogy itt több elsőrendű, de másodrendű hatalom is szeretne elsőbbséget nyerni, meglepő kombinációk jelenhetnek meg, ugyanakkor a kevésbé várt evolúciós trendek is. A sokszínűség olyan nyomatékos, hogy a regionális együttműködés formáit erősen befolyásolja a kontextus, mindazzal, amit ez jelent gazdasági, ideológiai, politikai, vallási, szociális szempontból. Egy adott összefüggésben az együttműködés formái is sajátosak.” (Forrás: prelucreare după Paul Dobrescu - Geopolitica, editura comunicare.ro)

Írjátok le:

1. a regionális szervezet nevét, amelyre a fenti szöveg utal;
2. a gazdasági integráció szintje szerinti regionális együttműködés formáját, amelynek része;
3. a regionális szervezet létrehozásának évét;
4. öt tagállam nevét;
5. a regionális szervezettel szomszédos, azzal versengő két kontinentális hatalom nevét;
6. két szempontot (politikai, vallási, gazdasági jellegűt), amelyek kiemelik ennek sokszínűségét és a kontextust, amelyben ez a regionális szervezet fejlődött;
7. az **1 pontnál** azonosított regionális szervezetre vonatkozóan nevezetek meg:
  - a. egy hasonlóságot ezen regionális szervezet és az Európai Unió között a szervezési módjuk és a célkitűzéseikre vonatkozóan;
  - b. egy különbséget ezen regionális szervezet és az Európai Unió között a gazdasági integrációra vonatkozóan.

IV. Tétel

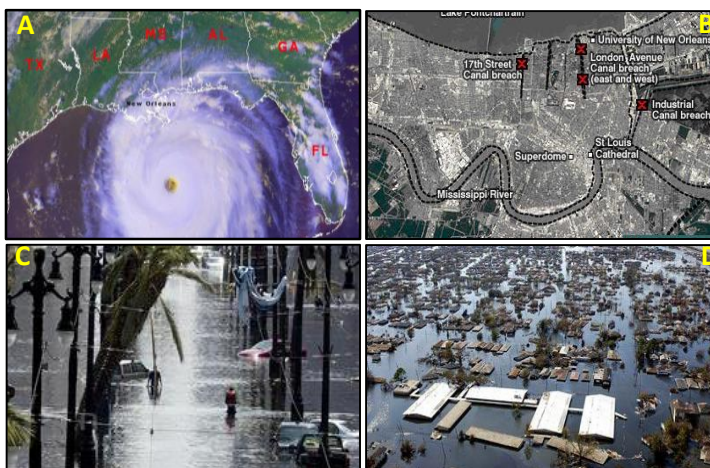
(13 pont)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi szöveget és elemezzétek a mellékelt képeket:

Miután áthaladt Florida déli részén és erőre kapott a Mexikói-öböl felett (**A kép**), 2005. augusztus 29-én, helyi idő szerint d.e. 6:10-kor, Louisiana-tól dél-keletre elérte a szárazföldet. A következő két napon északra vonult, a Mississippi folyam deltáján és az alsó szakaszán keresztül, pusztító szeleket terjesztve és többtíz tornádót gerjesztve. A vihar elpusztította a part menti területeket, több áttörést okozva a gátakban (**B kép**), amelyek 5 – 6 méteres árvizekhez vezettek, elborítva a város kb. 80 %-át (**C** és **D képek**). Az elveszített emberi életek és az anyagi károk katasztrofálisak (1.353 halott és 275.000 megrongált vagy megsemmisült ház), valamint az American Insurance Services Group szerint a biztosítási veszteségeket 81,2 milliárd dollárra becsülik. (Forrás: prelucreare după U.S. Department of Commerce National Oceanic and Atmospheric Administration - NOAA, National Weather Service - NWS)

Îrjátok le :

1. a kategoriát, amelybe tartozik és a természeti katasztrófa nevét, amelyekre a fenti szöveg utal;
2. az **1 pontnál** megnevezett természeti katasztrófa kialakulásának két feltételét;
3. ennek a természeti katasztrófa mozgásának és megnyilvánulásának módját;
4. az öböl és a félsziget nevét, ahol az **1-es pontnál** megnevezett természeti katasztrófa megnyilvánult;
5. ennek a természeti katasztrófának a regionális nevét a Csendes-és az Indiai-óceán térségében;
6. két, a szövegben megjelenő katasztrófát, (egy hidrológiai és egy antropikus), amelyek a fő katasztrófához kapcsolódnak;
7. két következményt a **6-os** pontnál említett katasztrófáknak.

V. Tétel

(17 pont)

Az alábbi képek azokra a kapcsolatokra vonatkoznak, amelyek a környezet összetevői (elemek, folyamatok jelenségek) között egyes geoökológiai tényezők megnyilvánulása következtében jönnek létre. A fenti kijelentés alapján oldjátok meg a következő feladatokat:

1. Azonosítsátok:
  - a) az **A**-tól **E**-ig terjedő betűkkel jelölt képeken látható környezeti elemeket, folyamatokat vagy jelenségeket;
  - b) milyen típusú kapcsolatok jönnek létre a környezet összetevői között az **A**-tól **E**-ig terjedő betűkkel jelölt képeken.
2. Nevezetek meg egy feltételi tényezőt, amely megmagyarázza az **A** betűvel jelölt település fizionómiáját.
3. Nevezetek meg egy rövid távú negatív hatást (néhány év), amely a térképen a **C** betűvel jelölt képen látható.
4. Mutassátok be egy módját a **C** betűvel jelölt képen látható erőforrás hasznosításának, a fenntarthatóság függvényében.
5. Nevezetek meg három feltételezési tényezőt, amely a **D** képen látható élőlények szezonális viselkedését magyarázza.